Manna — potrzeba a zachłanność

Wyjście z Egiptu, Dekalog i szabat • Wj 16:1–36

Myśl przewodnia

Granice gromadzenia i zasady odpoczynku uczą odpowiedzialnej gospodarności.

Opowieść i opracowanie dla uczestnika

Głód ludzi na pustyni jest pierwszym ważnym faktem Wj 16. Nie należy moralizować ich podstawowych potrzeb. Narracja opisuje odpowiedź Boga, ale również zasady korzystania z otrzymanego pożywienia.

Wj 16:16–18 przedstawia zbieranie odpowiednich ilości manny. Interpretacja musi uwzględniać liczbę osób w gospodarstwie i rodzaj tego szczególnego zaopatrzenia. Tekst zachęca do umiaru, lecz nie upoważnia do automatycznego przeniesienia każdego szczegółu na współczesną gospodarkę.

Wj 16:19–21 ukazuje problem pozostawiania manny na następny dzień. Następnie 16:22–30 opisuje wyjątek dotyczący szóstego dnia i siódmego dnia odpoczynku. Zestawienie tych scen weryfikuje prostą zasadę: właściwe działanie zależy także od okoliczności i celu.

W 2 Kor 8:13–15 Paweł nawiązuje do Wj 16:18, przedstawiając pomoc między wspólnotami, tak aby jedni nie cierpieli niedostatku. Użycie tekstu przez apostoła stanowi przykład jego późniejszej interpretacji moralnej.

Wj 16 jest zarówno narracją o zaopatrzeniu, jak i tekstem poprzedzającym dekalogowe przykazanie szabatu. Warto badać dokładnie wersety 22–30, aby nie pomylić różnych dni. Motyw manny w 2 Kor 8:13–15 służy argumentowi o dzieleniu się zasobami; nie jest uzasadnieniem dla biernego oczekiwania na zaopatrzenie.

Zaproponujmy praktyczne ćwiczenie: plan domowych zakupów i posiłków, który ogranicza marnowanie, umożliwia odpoczynek i nie krzywdzi osób potrzebujących. Wniosek jest konkretny: odpowiedzialność obejmuje ilość, czas oraz dobro innych.

Cele lekcji

- Wyjaśnia regułę i wyjątek w Wj 16.
- Zestawia Wj 16 i 2 Kor 8.
- Ocenia gospodarność uwzględniającą potrzeby innych.
- Wskazuje w tekście odpowiedź na pytanie: Jak Paweł wykorzystuje motyw manny w 2 Kor 8?

Przebieg zajęć

Problem i hipoteza — 5 min

Pytanie: „Dlaczego ta sama manna jednego dnia się psuje, a innego może być przechowana?”.

Tekst oraz kontekst — 12 min

Lektura Wj 16:1–36. Po wyjściu z Egiptu Izraelici znaleźli się na pustyni i doświadczali realnych potrzeb. Czytamy teraz historię ich codziennego pożywienia.

Porównujemy argumenty — 11 min

Przeczytajcie Wj 16:16–30 i 2 Kor 8:13–15. Zestawcie regułę, wyjątek i późniejsze zastosowanie.

Dylemat i karta — 16 min

Sporządźcie plan posiłku przed szabatem: zadania, czas, ilość, odpoczynek, odpowiedzialność. Każdą tezę podeprzyjcie fragmentem.

Podsumowanie — 6 min

W jednym zdaniu określcie różnicę między umiarem a oszczędzaniem kosztem potrzeb innych.

Ćwiczenie uzupełniające

Zestaw Wj 16:16–30 i 2 Kor 8:13–15; wskaż sytuację, zasadę i granicę analogii.

Pytania i propozycje odpowiedzi

Czy Izraelici mieli zbierać zawsze tę samą objętość?

Tekst mówi o ilości odpowiadającej potrzebom domowników.

Jaki wyjątek dotyczył szóstego dnia?

Manna na szabat mogła pozostać na dzień następny.

Po co Paweł przywołuje mannę?

W kontekście pomocy i zaspokajania potrzeb wspólnot.

Jak Paweł wykorzystuje motyw manny w 2 Kor 8?

Jako argument na rzecz sprawiedliwego dzielenia się i wzajemnego wsparcia.

Pomoce dydaktyczne

• Biblie: Wj 16; 2 Kor 8

• schemat dni tygodnia

• tabela potrzeb domowników

• karta pracy

Wskazówki biblijne i wychowawcze

• Historia manny w Wj 16 obejmuje również szósty i siódmy dzień. Zbieranie podwójnej porcji ma znaczenie dla nauki o szabacie i odpowiedzialnym gospodarowaniu. | Uzupełnienie IV: Wj 16 łączy zbieranie manny z codziennymi potrzebami oraz ze szczególnym sposobem przygotowania na siódmy dzień. Nie zrównuj nieposłuszeństwa z ubóstwem i nie nauczaj, że wiara usuwa potrzebę pracy, planowania lub pomocy materialnej.

• Oddziel obserwacje zawarte w tekście od wniosków i odniesień współczesnych; pozostaw czas na pytania, także bez odpowiedzi.

• Udział w rozmowie i modlitwie jest dobrowolny. Dziecko może pytać, milczeć i zgłaszać wątpliwości.

• Wj 16 rozpoczyna się od skargi ludzi wobec Mojżesza i Aarona z powodu głodu. Nie nazywaj zwykłego głodu brakiem wiary; tekst opisuje realne potrzeby i sposób ich zaspokajania.

• Wj 16:14–18 mówi o zbieraniu manny i o odpowiedniej ilości żywności; Wj 16:19–21 o ograniczeniu przechowywania jej w zwykłe dni.

• Wj 16:22–30 opisuje podwójną porcję szóstego dnia i odpoczynek dnia siódmego; to ważny tekst przygotowujący do lekcji o szabacie.

• 2 Kor 8:13–15 przywołuje Wj 16:18 w rozważaniu o wzajemnej pomocy, nie ustanawiając mechanicznego nakazu identycznych zasobów dla wszystkich.

• J 6:31–35 wykorzystuje obraz chleba z nieba do przedstawienia nauki Jezusa. Oddziel historyczną narrację Wyjścia od późniejszego teologicznego odczytania.

• Zwracaj uwagę, by ćwiczenie nie oznaczało oceniania rodzin o różnym poziomie dochodów.

• Unikaj ćwiczeń polegających na ograniczaniu prawdziwych posiłków lub ocenianiu rodzin według zamożności. Ucz odpowiedzialnego dzielenia się bez presji.

• Historia manny w Wj 16 obejmuje również szósty i siódmy dzień. Zbieranie podwójnej porcji ma znaczenie dla nauki o szabacie i odpowiedzialnym gospodarowaniu.

• Uwagi do interpretacji i bezpieczeństwa: Wj 16 łączy zbieranie manny z codziennymi potrzebami oraz ze szczególnym sposobem przygotowania na siódmy dzień. Nie zrównuj nieposłuszeństwa z ubóstwem i nie nauczaj, że wiara usuwa potrzebę pracy, planowania lub pomocy materialnej.

Kontynuacja w domu

Porozmawiajcie o przykładzie mądrego podziału obowiązków i zasobów w rodzinie.